

Příběh paní Věry z Lovosic

Věra Ježková rozená Laušmanová se narodila 12. 10. 1934 v Lovosicích. Rané dětství a vlastně celý život prožila v našem městě.

Paní Věra vzpomíná jak se v Lovosicích v roce 1903 usadil její dědeček a vzal si dceru mlynáře z Luckého mlýna Marii Šaškovu. Tím započala sága rodu Lauschmanů v Lovosicích. Zpočátku příjmení bylo německé, v průběhu času se jejich příjmení počestilo na Laušmanovi. Dědeček založil železářství, a to provozoval do své smrti. Otec paní Věry byl nejstarším synem a o tento obchod se staral dál.

V roce 1938 rodina odešla z Lovosic a koupila dům ve Vrbčanech u Kolína, kam se rodina odstěhovala. Paní Věra na ten dům vzpomíná, že ho otec koupil i se starousedlicí a vnímala, že ten dům byl nějaký nedostavěný, či rozbořený. Vzpomíná si, že když tam spali, tak viděla střechou hvězdy na nebi.

Otec však musel obstarat i obchod v Lovosicích a vrátil se do Sudet, kde již ale musel zůstat. Maminka zpočátku zůstala s dětmi v Čechách, ale po čase se s nimi vrátila do Lovosic a rodina válku společně prožila v Lovosicích. Otec vedl obchod, který se jmenoval *Heidrich & Laušman* – železářství a rodina bydlela nad obchodem v čísle popisném 3.

Během války paní Věra chodila do školy na faru, když byl nálet, tak se děti chodily schovat na zámek do sklepení. Ve škole ji velmi bavila matematika a geometrie. V domácím prostředí rodina mluvila česky, ale jakmile se vyšlo ven museli mluvit německy.

Paní Věra vzpomíná na válečná léta velmi otevřeně. Vybavuje si, když jim gestapo prohledávalo dům. Reakce maminky na stres z této události, byla ta, že omdlela. Bála se, že gestapo najde sluchátka, se kterými poslouchali Londýn. Také na to, jak se z války vrátil jeden jejich zaměstnanec, rodina ho přijala a poskytla mu azyl. Po jeho návštěvě matka onemocněla tyfem a velmi dlouho se léčila. Protože se nemohla starat o děti a otec musel pracovat, děti tudíž žily nějaký čas u Galů – kteří měli v Lovosicích drogerii. Po zhruba půl roce se děti vrátily domů a matka se pomalu vracela do aktivního života.

Velmi otevřeně a barvitě líčí i vzpomínky z konce války v Lovosicích. Pamatuje si místo, kde na kolejích začátkem května 1945 stály vagóny s vězni, kteří tam i umírali. Těla byla vyhozena do příkopu a nechávali je tam ležet.

V živé paměti má 8. květen 1945, kdy Lovosicemi projížděl zvláštní vlakový transport. Otec chtěl děti odvést do bezpečí Luckého mlýna. V Úpohlavech na ně železničář křičel, aby si s těmi dětmi pospíšil, protože po trati jede speciální vlak, který však daleko nedorazil. Vybavuje si obrovský výbuch a kouř, který se nesl do krajiny. Zahynul tam jeden z jejich zaměstnanců pan Kadlec a bratranec Chrpa.

Po válce se strýc Rudolf Chrupa vrátil z koncentračního tábora v Dachau. Jeho syn zahynul právě 8. května 1945 při střelení u obrněného vlaku v Lovosicích. Strýček Rudolf byl touto událostí velmi zdcen, nikdo z jeho nejbližších vátku nepřežil. Později se oženil, za ženu si vzal dívku německé národnosti. Po smrti pana Rudolfa se jeho žena vystěhovala do západního Německa za svojí dcerou.

Nedílnou součástí konce druhé světové války je i odsun sudetských Němců, na který má paní Věra velmi lidský a empatický názor. Vnímá, že odsun zde prováděli lidé, kteří zde nežili a bylo ublíženo spoustě rodinám. Žilo zde hodně smíšených rodin a dlouholetých starousedlíků. Sama jako dítě byla rodiči vysílána, aby těmto lidem přinášela jídlo a potraviny, protože měli hlad. Pamatuje si, jak Češi těmto lidem vysypávali jejich kufry a oni pak odcházeli úplně s prázdnou.

Na rok 1948 paní Věra vzpomíná velmi pozitivně. Účastnila se tento rok Vsesokolského sletu v Praze, kdy v průvodu šla se sportovci a skandovali politická hesla. Pamatuje si, jak z plných plic skandovali „bez Beneše, bez Hany, nejsou žádné Hradčany“. V tento rok se však k moci dostala komunistická strana a tehdejší Československo se ocitlo pod jejím úplným vlivem. Silnou negativní vzpomínkou je znárodnění obchodu tatínka a vystěhování z jejich domu. Po znárodnění obchodu otec nastoupil na Krajském úřadě jako zástupce kovomatu, později pracoval jako stavební dělník.

Po válce Věra nastupuje na gymnázium, kde se věnuje své milované matematice. Avšak onemocní, půl roku je v nemocnici a nedokončí ročník. Protože rodiče jí nemohou z finančních důvodů dovolit opakování ročníku, tak na radu kamaráda Věra nastupuje na pedagogické gymnázium. Po dvou letech studia se stává paní (soudružkou) učitelkou.

Paní Věra tak 1. září 1953, ve svých necelých 19 letech nastupuje jako učitelka malotřídky v Račicích. Tam poznala svého manžela, kterého si vzala 8. ledna 1955. Měli spolu dva chlapec. Manželství však nevydrželo a paní Věra syny vychovávala sama.

V uvolněných 60 letech se paní Věra na pozvání svých příbuzných dostala na návštěvu do západního Německa. Do Frankfurtu letěla spolu se svým bratrem letadlem a zpět jeli vlakem, protože měli hodně zavazadel a darů od příbuzných. Viděla, jakou hojnost zažívají lidé ve svobodných zemích a zkusila chvíli jejich způsob života. Vzpomíná, jak byla uchválena zbožím v obchodech, tak kavárnami a stylem naprosto odlišného způsobu života.

Aktuálně paní Věra žije v Lovosicích ve svém domečku pod Lovošem. Z oken má nádherný výhled na celé údolí. Její životní nadhled, zkušenosti a optimismus je mezi jejími přáteli velmi ceněný. V loňském roce oslavila paní Věra své velké životní jubileum 90 let, v kruhu svých přátel, se kterými sdílí svoji víru v Krista Ježíše.

Její životní příběh nás velmi oslovil, protože je niterně spjatý s Lovosicemi a blízkým okolím. A moc jí děkujeme že se nám o svých nezapomenutelných zážitcích z období 2. světové války svěřila. Díky ní jsme lépe pochopily důležitost tohoto období v naší historii.

